

Únorová krize a nástup komunistické diktatury

Jak se liší znázornění
únorové krize?

Co budeme sledovat

Budeme se zabývat únorovým převratem v roce 1948 a dvěma ztvárněními této události v televizních seriálech.

Co je naším cílem

Seznámíme se s tím, co se stalo v únoru 1948 a jaký význam to mělo pro další vývoj Československa.

- Budeme zkoumat, jak se od sebe liší dvě filmové podoby únorové krize a hledat důvody této odlišnosti.

Jméno a příjmení:

dejepisplus.npi.cz

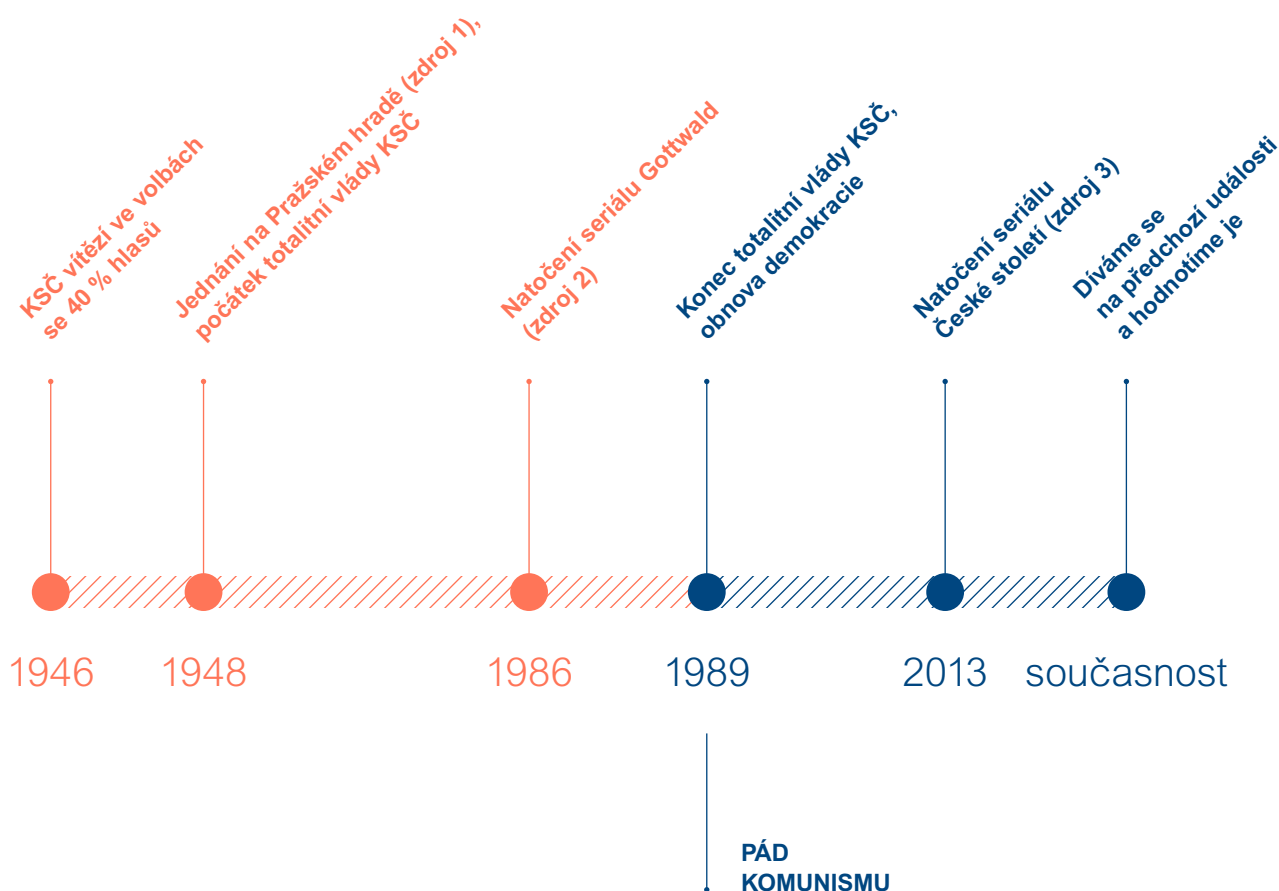
Co se může hodit 1

Únor 1948

V prvních poválečných volbách roku 1946 získala Komunistická strana Československa (KSČ) téměř 40 % hlasů, a stala se tak nejlivnější politickou stranou ve státě. Její předseda Klement Gottwald se stal předsedou vlády. Ve vládě byly v té době zastoupeny všechny povolené politické strany, sdružené v tzv. Národní frontě, neexistovala tedy žádná opozice. Uvnitř vlády však postupně narůstaly rozpory mezi KSČ a ostatními stranami (národními socialisty, sociálními demokraty a lidovci). Tyto spory přerostly v únoru 1948 ve vládní krizi. Někteří

nekomunističtí ministři chtěli vyvolat nové volby, a proto podali demisi (výpověď ze svých funkcí). Komunisté začali pořádat demonstrace a stávky, aby donutili prezidenta Beneše demisi přijmout. K zastrašení svých politických oponentů vyzbrojili dělnické bojové oddíly, tzv. lidové milice, přebírali kontrolu nad důležitými institucemi a úřady. Prezident nakonec demisi přijal, a umožnil tak Gottwaldovi vytvořit novou vládu, již zcela pod kontrolou KSČ. Přijetí demise je dnes všeobecně považováno za počátek totalitní vlády komunistů, která trvala až do roku 1989.

Časová osa

Zdroj

1

Fotografie z jednání v únoru 1948

Prohlédněte si dobovou fotografii z jednání politiků na Pražském hradě v únoru 1948. Vyznačte na fotografii prvky, které vám připadají důležité, a popište je.

Jednání 25. 2. 1948 na Pražském hradě: vlevo sedící prezident E. Beneš, vpravo premiér K. Gottwald.
Zdroj: ČTK (2022), foto: Jiří Rublič

Co se může hodit 2

Únor 1948 v televizních seriálech

Obě ukázky, které uvidíte, znázorňují okamžik, kdy prezident Edvard Beneš mluví ve své pracovně na Pražském hradě s Klementem Gottwaldem a jeho spolupracovníky, kteří mu přinášejí návrh nové vlády pod kontrolou komunistů. První ukázka je ze závěreč-

ného dílu televizního seriálu *Gottwald* (1986, režie Evžen Sokolovský), druhá ze seriálu *České století* (2013, režie Robert Sedláček, epizoda *Všechnu moc lidu Stalinovi*). Většina výroků, které v ukázkách zaznívají, jsou citace toho, co skutečně zaznělo.

Zdroj

2

Přijetí demise v seriálu z roku 1986 (*Gottwald*, 1986)

Pustte si první ukázkou. Přiřaďte k oběma hlavním postavám charakteristiky, které podle vás nejlépe popisují jejich chování v ukázkce. Při výběru nemusíte použít všechny nabízené pojmy. Na závěr můžete ke každé postavě přidat vlastní charakteristiku.

Edvard Beneš / prezident

klidný
sympatický
unavený
bezmocný
agresivní
nejistý
vystresovaný
vyhrožující
sebejistý

Klement Gottwald / předseda vlády

Zdroj fotografií: *Gottwald* (1986), režie: Evžen Sokolovský

Zdroj

3

Přijetí demise v seriálu z roku 2013 (*České století*, 2013)

Pustte si druhou ukázkou. Přiřaďte k oběma hlavním postavám charakteristiky, které podle vás nejlépe popisují jejich chování v ukázkce. Při výběru nemusíte použít všechny nabízené pojmy. Na závěr můžete ke každé postavě přidat vlastní charakteristiku.

Edvard Beneš / prezident

klidný
sympatický
unavený
bezmocný
agresivní
nejistý
vystresovaný
vyhrožující
sebejistý

Klement Gottwald / předseda vlády

Zdroj fotografií: *České století* (2013), režie: Robert Sedláček

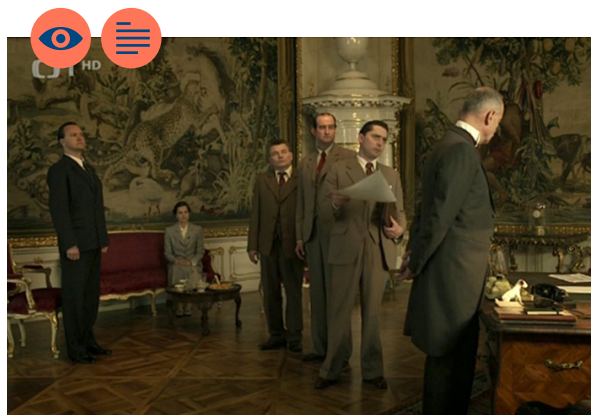
Pracovní list

Blok 7 / Demokracie a komunismus v Československu
Lekce 26 / Únorová krize a nástup komunistické diktatury

Popište vlastními slovy celkový dojem z obou ukázek.

Zdroj: *Gottwald* (1986), režie: Evžen Sokolovský

Zdroj: *České století* (2013), režie: Robert Sedláček

Videoukázka 1 z roku 1986

Atmosféra v místnosti je...

Videoukázka 2 z roku 2013

Atmosféra v místnosti je...

Shrňte svou práci s oběma ukázkami a odpovězte na otázky

V čem se obě zobrazení únorové krize roku 1948 shodují?

Myslím si, že...

V čem se zobrazení únorové krize roku 1948 liší?

Myslím si, že...
